

ZPRÁVA O ČINNOSTI SILMOS CTN V ROCE 2010

Mgr. David Bárta

Činnost Centra technické normalizace SILMOS s.r.o. je řízena pomocí systémových nástrojů, které pomáhají zvládnout obrovské množství dokumentů a norem, jež jsou v oblasti inteligentních dopravních systémů vytvářeny. Jen díky jejich využívání, úzké spolupráci s jednotlivými gestory v rámci činnosti TNK 136 Dopravní telematika, stabilní podpoře MD ČR a kolegiální spolupráci s pracovníky ÚNMZ je možné prudce narůstající aktivity vůbec zvládat.

Rozšíření předmětu působnosti SILMOS CTN

V roce 2010 zažádalo SILMOS CTN o rozšíření své působnosti na oblast ISO/TC 22/SC 13 Ergonomie ve vozidlech. Důvodem pro tento krok je fakt, že se evropská pracovní skupina CEN/TC 278/WG 10 Rozhraní člověk-stroj omezila na přejímání vybraných normativních dokumentů z komise ISO/TC 22 a sama žádnou práci nevytváří. Díky tomu nemají přístupová práva do WG 10 národního zástupce, gestora PhDr. Rehnové, žádný význam a gestor fakticky pozbyl přístupu do databáze dokumentů. I když se zájem gestora vztahuje jen na ISO/TC 22/SC 13 WG 8, musel akceptovat, z procedurálních důvodů ÚNMZ, aktivní účast v celé subkomisi. To však přináší zvýšené požadavky na práci gestora, neboť se počet sledovaných norem rozšířil na 25 z původních 10. Kromě kvantitativního nárůstu došlo i k rozšíření předmětu sledování na celou ergonomii ve vozidle oproti původnímu zaměření pouze na ITS ve vozidle. Gestor tak ve své výroční zprávě uvádí, že bude zapotřebí navázat užší kontakt s patřičným odborníkem, který by byl kompetentní se k těmto novým normám vyjadřovat. Gestor stanoví v Národním plánu 5 norem pro pracovní překlad – tedy pro zavedení překladem v případě kapacitních možností CTN, a 12 norem pro převzetí originálu. Tato skupina norem spadá pod gesci jiného referenta ÚNMZ, Ing. Veláta.

Dopad: V rámci podpory projektu MD ČR bude potřeba vyčlenit parciální finanční částku cca 10 000Kč/ročně na sledování norem odborníkem na ergonomii ve vozidle. SILMOS CTN musí sledovat normy z jiné technické komise a udržovat stálý kontakt s dalším referentem ÚNMZ.

Národní plán SILMOS CTN

Nejdůležitějším nástrojem pro systematické přejímání pro ČR důležitých norem je Národní plán. Tento každoročně aktualizovaný dokument vymezuje formu zavedení ITS norem do ČSN. Je podkladem jak pro práci CTN a MD ČR, tak i ÚNMZ, neboť kromě příslušným gestorem stanovenou důležitost uvádí i oficiální překlad názvu normy, její zařazení do soustavy ČSN třídicím znakem a přehled o aktuálním stádiu vývoje uvedených norem a jejich reálném zavedení do ČSN. Z tohoto plánu byly pro účely této zprávy odvozeny níže uvedené tabelární přehledy, které dokumentují stanovené normy pro převzetí překladem v roce 2011 (tabulka 1), stanovené normy pro převzetí originálu v roce 2011 (tabulka 2) a návrh na zrušení norem zavedených do ČSN z důvodu zrušení jejich originální verze na úrovni CEN.

Dopad: Tabulky 2 a 3 představují reálný podklad pro zadání úkolů do plánu technické normalizace a po schválení Národního plánu TNK 136 a MD ČR zadá SILMOS CTN podle těchto tabulek práce na zavádění ITS norem pro rok 2011.

Sledování evropských mezinárodních ITS norem v rámci SILMOS CTN

Pro ilustraci kontinuálního nárůstu prací při sledování normativních dokumentů z CEN/TC 278, ISO/TC 204 a nově i ISO/TC 22/SC 13 je nutné uvést jednotlivé počty sledovaných norem za poslední 3 roky: zatímco v roce 2007 bylo sledováno 196 položek, v roce 2008 je to už 232 položek, což představuje roční nárůst cca 40 položek. Tento nárůst je zachován i v roce 2009, kdy je sledováno celkem 274. Aktuální počet sledovaných norem v roce 2010 je 298 s tím, že zde nejsou zahrnuty plánované položky vyvolané integračními aktivitami z nové oblasti kooperativních systémů, cca 70 položek, které spadají pod mandát M453 Kooperativní systémy a budou vypracovány nejpozději do června 2012. Mnohé z těchto položek již byly zpracovány jako normy SAE nebo IEEE a budou tedy moci být do soustavy ISO norem převzaty „hromadně“. Proto lze očekávat, že nároky na stávající práci gestorů ještě vzrostou.

Normy ITS zpracovávané v CEN a ISO dále úzce souvisí s normami ETSI stanovujícími požadavky na parametry (tele)komunikace a zkoušení shody zařízení a systémů s danými normami (s normami, které jsou dlouhodobě sledovány v rámci CEN/TC 278 a ISO/TC 204 a které jsou bez zavedení příslušných norem ETSI nepoužitelné). V roce 2010 byly SILMOS CTN zpracovány informace o relevantních normách ETSI a především prezentace činnosti specializované ETSI TC ITS včetně její struktury a norem. Vše je součástí webových stránek komise. Na závěr lze konstatovat, že již nyní dosahuje počet normativních dokumentů, které jsou, nebo v blízké budoucnosti budou relevantní pro oblast ITS, téměř 500 položek.

Dopad: Již nyní je zcela evidentní, že dosavadní sledování norem CEN a ISO je pro budoucí aplikaci norem nedostačující. Zvyšující se nároky na počet sledovaných norem a zároveň i aplikaci těchto norem vyvolává potřebu zpracování těchto informací minimálně v podobě extraktů norem. Objem vznikajících položek představuje podobný rozsah prací jako u zadání projektu STANDARD a bylo by na místě usilovat o zadání projektu STANDARD III, aby se zhodnotila dosavadní práce na extraktech z norem.

Aplikace evropských mezinárodních ITS norem

Díky masivní podpoře EU, schválené evropské směrnici ITS 2010/40/EU, která vytyčuje rámec pro implementaci panevropských ITS aplikací a služeb, a přijatých legislativních opatření pro „pilotní panevropskou aplikaci“ – elektronické mýtné (EETS), je nutné pro udržení konkurenceschopnosti českých výrobců a dodavatelů zahájit práce na opravdové aplikaci norem; dosavadní sledování norem jen v informativní úrovni je prostě nedostatečné.

Normativní dokument představuje v oblasti dopravní telematiky ustálení minimálních požadavků na dané zařízení či systém, což je pro oblast IT a ITC velmi důležité. Oproti Japonsku, Koreji a Spojeným státům, kde jsou ITS systémy masivně zaváděny, podporovány a také „vyráběny“, je Evropa poněkud pozadu a na světových trzích je málokdy konkurenceschopná. Přesto má Evropa v oblasti normalizace, kde se překotný vývoj ustaluje a kde je velmi obtížné prosadit proprietární systém, značnou výhodu, protože každý její stát

má možnost hlasovat a tím disponuje více hlasy a může „přehlasovat asijské či americké zájmy“. Navíc, pro další poziční posílení, připravuje Evropa rámec pro zkoušení a certifikaci zařízení a systémů ITS. Nejpokročilejší aplikací je v tomto ohledu elektronické mýtné, přesněji panevropské EFC (EETS), kde již většina norem obsahujících nejruznější požadavky existuje (na základě mandátu M338 a jeho směrnice 2004/52/ES, a Rozhodnutí 2009/750/ES). V říjnu 2010 (20.10.) se uskutečnilo první jednání nově vzniklé Strategické skupiny notifikovaných osob, která stanoví rámec pro certifikaci v Evropě. Ta je plánována ve dvou úrovních – úroveň certifikace ITS zařízení (prováděná dvěma či třemi notifikačními osobami v Evropě) a certifikace zařízení či systému instalovaného in situ (tato by měla být prováděna národním certifikačním orgánem).

Výše uvedené zcela jasně naznačuje, že dosavadní sledování norem nebude do budoucna dostatečné. Bude nutné normy aplikovat v praxi. To se částečně týká norem CEN a ISO, které stanoví požadavky na danou aplikaci a se kterými si bude výrobce/dodavatel zařízení/systému nárokovat shodu, a nově také normy ETSI, podle kterých se bude tato shoda zkoušet. Na základě parametrů zkušebních norem bude možné posléze akreditovat příslušné laboratoře a vypracovat návody pro certifikační orgány. Také zájem výrobců a dodavatelů bude jistě značný, neboť panevropské mýtné má být pro nákladní vozidla zavedeno již koncem roku 2012 a protože se tento termín blíží, budou moci uplatnit své výrobky jen ti, kteří budou velmi dobře připraveni, aby stihli vyzkoušet a certifikovat své výrobky ve velmi krátké době, která může být v konkurenčním boji tím diskriminačním kritériem.

Česká republika je v mnoha ohledech daleko za vyspělými zeměmi Evropské Unie, a proto možné zapojení se do těchto obchodních nabídek bude velmi složité. Na druhou stranu je nutné říct, že je Česká Republika z bývalého Východního bloku opravdu výjimkou, situace v ostatních státech je mnohem horší. Tato pokročilost je viditelná např. na snahách o vytvoření akreditované laboratoře a certifikačního orgánu na ČVUT Praha (e-Ident), jejíž pracovníci by mohli mít šanci „dohnat“ pozice již etablovaných notifikovaných osob a akreditovaných zkušebních ústavů ze Západní Evropy.

Dopad: Práce TNK 136 by měla získat větší podporu, neboť znalost norem bude pro uplatnění výrobků a systémů pro panevropské služby základem. Tento fakt by mohl mít dopad na zájem o účast v TNK 136, na větší poptávku po informacích o normách a z norem, a tudíž i využívání webové aplikace STANDARD. Protože např. zkušební normy na EFC se odkazují na zkušební normy, ETSI, ve kterých jsou relevantní zkoušky popsány, nelze zkoušet EFC bez zavedení těchto ETSI norem a podklad pro akreditaci zkušebních laboratoří bude vycházet jak z norem CEN, tak z norem ETSI. Vyšší součinnost TNK 136 (SILMOS CTN), zkušebních laboratoří a certifikačních orgánů, výrobců a dodavatelů a dotčených pracovníků státní správy je nezbytným předpokladem pro úspěšnou přípravu na panevropské ITS služby a aplikace. Navíc toto aplikování evropských mezinárodních norem může vyvolávat potřebu tvorby národních norem doplňujících minimální požadavky norem EN a ISO.

PŘÍKLAD Instalace mikrovlnného mýtného systému na silnicích nižších tříd by se měla řídit parametry evropských norem, jinak tento systém nebude již v roce 2012 splňovat požadavky panevropského mýta EETS. Jednotlivá zařízení, i celý systém, by měly být posouzeny z hlediska shody s předmětnými normami, jinak ČR nesplní požadavky Rozhodnutí 2009/750/ES.

Účast SILMOS CTN na zasedáních CEN/TC 278

Zasedání evropské technické normalizační komise představují informační zdroj pro očekávané zavádění panevropských ITS, včetně plánovaného systému certifikace zařízení/systémů, jejich zkoušení a podmínky pro Prohlášení o shodě a přijímací zkoušky na infrastruktuře. Na zasedáních se především řeší vývoj jednotlivých norem a požadavky států EU.

V roce 2010 se zástupce SILMOS CTN zúčastnil obou zasedání Evropské technické normalizační komise CEN/TC 278, na jaře v Granadě a na podzim 2010 v Curychu. Z obou zasedání byl vypracován podrobný zápis. Účast na zasedání je pro plánování prací a sledování nejnovějších trendů v normalizaci ITS nezbytná.

Zejména zasedání v Curychu bylo pro další vývoj přelomové. Protože jsou ITS z podstaty věci řešeny na celosvětové úrovni, je potřeba konsolidovat a integrovat různé činnosti, které se mezi státy i technickými komisemi překrývají a díky podpoře Evropské Komise rozběhnout projekty s horizontálními aktivitami. Těmi jsou především očekávané kooperativní systémy, které tyto integrační aktivity volávají, a to na úrovni jednotné definice jednotlivých aplikací a služeb ITS, sjednocení datových prvků v podobě evropského datového registru a také sjednocení terminologie používané v normách a předpisech. Právě na základě prezentace zástupce SILMOS CTN v Granadě byl do zadání programu normalizace ICT vložen i návrh na řešení terminologické webové databáze pro tvůrce norem. Z důvodu vysokého počtu podaných projektů se kompetentní členové CEN/TC 278 snažili jednotlivé návrhy spojit, z čehož vzniknul dvouletý projekt na harmonizaci dat, který byl (v důsledku tlaku EK na redukci podaných projektů) sloučen s projektem na sjednocení dat digitálních map. Celý název projektu je Harmonisation, Integration, of digital mapping concepts and interoperable data concepts for ITS implementation (HI4ITS'). Jenže téma digitálních map je na evropské úrovni dlouhodobě neřešené a EK si vyžádala podrobnější studii a tento projekt byl paušálně zamítnut. Momentálně se dále jedná o realizaci zbývajících dvou částí podaného projektu, výsledky jednání budou známy v lednu 2011.

Dopad: Díky systematické práci TNK 136 včetně horizontálních aktivit a inovací v podobě projektu STANDARD je možné se zapojit i do horizontálních aktivit na úrovni Evropy. Takové aktivity zvyšují kredit ČR na zasedáních a přináší potenciální příležitosti i pro navázání užších pracovních vztahů.

Přijímání evropských a mezinárodních norem do ČSN v působnosti SILMOS CTN v roce 2010

Od 1.1.2009 platí nový systém pro podporu přijímání evropských a mezinárodních norem do ČSN. Díky systematickému přístupu SILMOS CTN při sledování ITS norem byl tento nový systém využit v maximální možné míře. V souladu s Národním plánem byly souhrnným způsobem zaplánovány úkoly technické normalizace již na počátku 2009 a podle aktuálního vývoje jednotlivých norem byly do plánu relevantní normy průběžně zadávány. Tímto způsobem bylo zaplánováno více než 40 norem, podrobnější přehled uvádějí jednotlivé grafy, viz níže. Tyto grafické přehledy ukazují nárůst objemu prací mezi původním plánem ze 4.6.2009 a plánem ze 17.6.2010 a dále je uveden tabelární přehled jednotlivých normalizačních úkolů se stádiem řešení v roce 2010 a plánovaným ukončením úkolu. Pro

ilustraci je nutné zmínit, že řešené úkoly představují téměř 3 000 stran!! normativních dokumentů.

V roce 2010 bylo dokončeno a odevzdáno celkem 17 norem, z toho **9 norem bylo převzato překladem v objemu téměř 400 stran!!!**

Systematické plánování bylo přerušeno v březnu 2010, kdy byl pro nedostatek finančních prostředků dosavadní systém zadavatelem ÚNMZ pozastaven. Pokud by k tomuto kroku nedošlo, byl by počet zaplánovaných normativních dokumentů mnohem vyšší, neboť národní plán stanoví i další normy k zavedení. Se začátkem nového roku a s novým rozpočtem ÚNMZ se očekává možnost opětovného plánování podle předchozího modelu. Doposud nezavedené normativní dokumenty identifikované v Národním plánu pro zavedení (kategorie A, B a C) tak budou moci být dle kapacity CTN dodatečně zaplánovány, souhrnně tabulka 1, blíže viz tabulky 2 a 3.

Tabulka 1 – Souhrnný přehled o počtech norem, které budou zadány do plánu technické normalizace podle Národního plánu

Kategorie	Počet norem	Způsob zavedení
A	18	překladem
B	13	překladem*
C	38	převzetím originálu

* Kategorie A stanoví 18 norem, které budou zadány do plánu TN, naopak kategorie B označuje normy, které budou zadány do plánu TN jen v případě, že tomu vyhoví kapacitní možnosti SILMOS CTN. Vzhledem k vysokému počtu norem v kategorii A se toto zadání v roce 2011 nepředpokládá.

Dopad: Národní plán objektivně stanoví normativní dokumenty pro zavedení do ČSN bez ohledu na jejich původ (CEN, ISO), typ (EN, TS, TR) a předmětné zaměření. Díky tomuto nástroji může SILMOS CTN s podporou MD ČR vznést požadavek na ÚNMZ na úkoly plánu technické normalizace v aktuální podobě a každý rok. Zároveň každý odpovědný gestor nabízí svou kapacitu jako zpracovatel daných norem a tím je zajištěna např. i technická správnost překladu. Celý plán limitují pouze kapacitní možnosti SILMOS CTN.

Horizontální aktivity SILMOS CTN

Kromě systematické práce s normami přijal SILMOS CTN zadání projektu v rámci Programu pro rozvoj technické normalizace (PRTN). Výstupem řešeného projektu je e-learningová prezentace normalizace v oblasti nákladní dopravy, která je tvořena prací několika různých technických komisí CEN a ISO. Na národní úrovni neexistuje žádný aplikačně orientovaný materiál, který by uživateli nabídnul souhrnný přehled o všech existujících normách pro oblast přepravy nákladu (jedná se o balení výrobku, označení jednotlivých přepravních položek, sledování jeho přepravy atd.). SILMOS CTN v roce 2010 dopracovalo rámcové zadání projektu a identifikovalo téměř 80 norem, které se zabývají použitím inteligentních dopravních systémů při sledování přepravy nákladu. Řešení projektu bude koordinováno s pověřeným gestorem Ing. Gelovou (CDV) a výsledky budou promítnuty i do aktuální podoby Národního plánu v roce 2011. Zájemcům o výslednou zprávu za rok 2010 je možné ji zaslat, případné připomínky jsou vítány.

Dopad: Celosvětová produkce norem je velmi vysoká a pro konzistentní informaci pro uživatele jsou potřeba horizontální aktivity, které napomůžou a vysvětlí koncovým uživatelům potřebnost a důležitost norem pro jejich podnikání. Normy v Evropě a ve světě vznikají na základě podnětů (potřeb) průmyslové sféry, takže je zachováno spojení norma-uživatel. Do České republiky jsou tyto normy zaváděny bez tohoto spojení, a proto by bez těchto aktivit nebyla na národní úrovni informace o potřebnosti norem pro uchování konkurenceschopnosti předána. Jednotlivé normy je tak nutno seskupovat do „balíčků norem“, které pojímají danou reálnou problematiku v potřebné šíři, a poskytují neinformovaným uživatelům potřebný kontext. Zapojení jednotlivých gestorů do obdobných aktivit je pro budoucí aplikaci norem klíčové.

Trendy v oblasti normalizace ITS a chybějící organizace v ČR

Integrace činností normalizace na celosvětové úrovni vyvolává i potřebu obdobné práce na národní úrovni. Aby byly všechny dotčené organizace na zavádění ITS systémů podle společných pravidel připraveny, musí vzniknout organizované a systémové „ITS Fórum“, ve kterém se vytvoří potřebná dlouhodobá koncepce pro zavádění ITS ze strany státu, krajských i místních samospráv a zároveň budou všechny informace, včetně těch o normách, předávány jednotně a organizovaně. Jen tak lze v krátkém časovém období „nastartovat“ potřebné přípravy pro uplatnění a naplnění evropské legislativy.

Některé aplikace ITS musí být podle evropské legislativy zaváděny koncepčně – např. tísňové volání z vozidla eCall, nebo již zmiňované panevropské mýtné (EETS). Další aplikace je nezbytné zavést pro udržitelnou propustnost především místních komunikací v městských a příměstských oblastech. Koordinovanost takového zavádění ušetří značné prostředky a zajistí vzájemnou interoperabilitu systémů. Tuto koordinovanost nelze zajistit bez organizované komunikační platformy, kterou by mohlo být ITS Fórum.

Dopad: Aplikace norem a povinné zavádění některých aplikací vedou k potřebě vyšší organizace práce na úrovni státu. MD ČR by zřízením takové komunikační platformy pomohlo připravit vhodné podmínky nejen zaměstnancům státní správy pro zadávání standardních veřejných zakázek, ale také by motivovalo český průmysl. TNK 136 by se měla jako nedílná součást tohoto procesu účastnit.

Závěry

ITS systémy budou do budoucna ekonomickými tahouny a bylo by vhodné stimulovat český trh i české investory do pravidelných investic/realizací ITS systémů, se znalostí norem a s jasně vymezenými dlouhodobějšími cíli. Jen takovým přístupem je možné zachovat stávající pozici místních výrobců a dodavatelů a se zvyšujícím se objemem dopravy i relativní kapacitu pozemních komunikací. Věřme, že se tlak na dodržování a aplikaci relevantních norem potká s potřebou českých měst řešit svou dopravní průjezdnost a že se tyto zájmy projeví i ve vyšší potřebě znalosti evropských a mezinárodních norem. V takovém případě bude zpětně doceněn i systém vyhledávání norem nad extrakty zpracovaný v rámci projektu STANDARD.

Tabulka 2 – Normativní dokumenty navrhované v rámci Národního plánu pro zavedení překladem v roce 2011

Tabulka obsahuje volby A a B s tím, že volba A stanoví prioritu pro převzetí normativního dokumentu překladem, kategorie B pak tuto možnost nastiňuje za předpokladu kapacitních možností SILMOS CTN.

Pro všechny normy uvedené v tabulkách 1 a 2 platí, že se přejímají v takovém případě, pokud se v blízké době neočekává jejich revize, pokud je informace o připravované revizi SILMOS CTN dostupná, počká se se zavedením až na novou podobu dané normy.

tř.znak	Norma	Název normy	Účinnost/ stádium	Zavedení	Volba 2010
Normativní dokumenty pro zavedení překladem s prioritou A					
01 8385	CEN ISO TS 16407-1	EFC – Posouzení shody zařízení s CEN ISO TS 17575-1 – Část 1: Sestava zkoušek a účely zkoušení Electronic fee collection (EFC) – Evaluation of equipment for conformity to EN 17575-1 – Part 1: Test Suite Structure and Test Purposes	DIS		A
01 8385	CEN ISO TS 16407-2	EFC – Posouzení shody zařízení s CEN ISO TS 17575-1 – Část 2: Abstraktní testovací sestava (ATS) Electronic fee collection (EFC) – Evaluation of equipment for conformity to EN 17575-1 – Part 2: Abstract test suite	CD		A
01 8385	CEN ISO TS 16401-1	EFC – Posouzení shody zařízení s CEN ISO TS 17575-2 – Část 1: Sestava zkoušek a účely zkoušení Electronic fee collection (EFC) – Evaluation of equipment for conformity to EN 17575-2 – Part 1: Test Suite Structure and Test Purposes	CD		A
01 8385	CEN ISO TS 16401-2	EFC – Posouzení shody zařízení s CEN ISO TS 17575-2 – Část 2: Abstraktní testovací sestava (ATS) Electronic fee collection – Evaluation of equipment for conformity to CEN ISO/TS 17575-2 – Part 2: Abstract test suite	CD		A
01 8385	CEN ISO TS 16410-1	EFC – Posouzení shody zařízení s CEN ISO TS 17575-3 – Část 1: Sestava zkoušek a účely zkoušení Electronic fee collection (EFC) – Evaluation of equipment for conformity to EN 17575-3 – Part 1: Test Suite Structure and Test Purposes	DIS		A
01 8385	CEN ISO TS 16410-2	EFC – Posouzení shody zařízení s CEN ISO TS 17575-3 – Část 2: Abstraktní testovací sestava (ATS) Electronic fee collection – Evaluation of equipment for conformity to CEN ISO/TS 17575-3 – Part 2: Abstract test suite	CD		A
01 8385	CEN ISO TS 16403-1	EFC – Posouzení shody zařízení s CEN ISO TS 17575-4 – Část 1: Sestava zkoušek a účely zkoušení Electronic fee collection – Evaluation of equipment for conformity to CEN ISO/TS 17575-4 – Part 1: Test suite structure and test purposes	CD		A

tř.znak	Norma	Název normy	Účinnost/ stádium	Zavedení	Volba 2010
01 8385	CEN ISO TS 16403-2	EFC – Posouzení shody zařízení s CEN ISO TS 17575-4 – Část 2: Abstraktní testovací sestava (ATS) Electronic fee collection – Evaluation of equipment for conformity to CEN ISO/TS 17575-4 – Part 2: Abstract test suite	CD		A
01 8394	prCEN TR 16152	EFC – Personalizace a montáž OBE při jeho první montáži Electronic fee collection - Personalisation and mounting of first mount OBE	FDIS		A
01 8393	CEN TR 16092	EFC – Požadavky na systém předplaceného mýtného Electronic fee collection - Requirements for pre-payment systems	FDIS		A
01 8395	278259	EFC – Služby přidané hodnoty založené na využití palubního zařízení EFC Electronic fee collection - Value added services based on EFC onboard equipment	ST 40		A
01 8396	278272	Elektronické vybírání poplatků – Aplikační profily pro interoperabilitu autonomních systémů Electronic fee collection - Interoperable application profiles for autonomous systems	ST 40		A
01 8310	ISO 17687	ITS – Obecný provoz vozového parku a řízení provozu nákladní dopravy – Datový slovník a seznam zpráv pro elektronickou identifikaci a sledování přepravy nebezpečných látek/zboží Transport Information and Control Systems (TICS) – General fleet management and commercial freight operations – Data dictionary and message sets for electronic identification and monitoring of hazardous materials/dangerous goods transportation	Vydána 2007	Převzetím originálu 9/2008	A
01 8272	ISO TR 21707	ITS – Informace, management a řízení integrované dopravy – Kvalita vstupních dat pro systémy ITS Intelligent Transport Systems – Integrated transport information, management and control – Data quality in ITS systems	Vydána 19.5.2008	nezavedena	A
01 8284	ISO 17572-1	ITS – Označení pozic pro geografické databáze – Část 1: Obecné požadavky a konceptuální model ITS – Location Referencing for Geographic Databases – Part 1: General Requirements and conceptual model	Vydána 8.12.2008	nezavedena	A
01 8295	CEN TS 16157-2	Datex 2 – Část 2: Označování polohy Intelligent transport systems – DATEX II data exchange specifications for traffic management and information – Part 2: Location referencing	FV		A
01 8295	CEN TS 16157-3	Datex 2 – Část 3: Publikace situace Intelligent transport systems – DATEX II data exchange specifications for traffic management and information – Part 3: Situation Publication	FV		A
01 8216	ISO 12859	Inteligentní dopravní systémy – Architektura systému – Aspekty ochrany dat systémů ITS Intelligent transport systems – System architecture – Privacy aspects in ITS standards and systems	Vydána 28.5.2009	nezavedena	A

tř.znak	Norma	Název normy	Účinnost/ stádium	Zavedení	Volba 2010
Normativní dokumenty pro zavedení příkladem s prioritou B					
01 8240	EN ISO 24014-1	Veřejná doprava osob – Interoperabilní systém managementu sběru jízdného – Část 1: Architektura Public transport – Interoperable fare management system – Part 1: Architecture	Vydána 2007	Vyhlášením 10/2007	B
01 8284	ISO 17572-3	ITS –Označení pozic pro geografické databáze – Část 3: Dynamické označování pozic (Dynamický profil) ITS –Location Referencing for Geographic Databases – Part 3: Dynamic location references (dynamic profile)	Vydána 8.12.2008	nezavedena	B
30 0631	ISO 15622	ITS – Funkční požadavky na adaptivní regulaci rychlosti jízdy – Zkušební metody pro posuzování Transport information and control systems – Adaptive Cruise Control Systems (ACC) – Performance requirements and test procedures	Vydána 8.4.2010	Převzetí originálu 9/2008 předchozí verze	B
30 0633	ISO TS 15624	ITS – Varovné systémy před dopravní překážkou (TIWS) – Systémové požadavky Transport information and control systems – Traffic Impediment Warning Systems (TIWS) – System requirements	Vydána 18.1.2001	Převzetí originálu 9/2008	B
30 0634	ISO 17361	ITS – Varovné systémy před neúmyslným výjezdem z jízdního pruhu – Funkční požadavky a zkušební postupy Intelligent transport systems – Lane departure warning systems (LDWS) – Performance requirements and test procedures	Vydána 15.1.2007	Převzetí originálu 9/2008	B
30 0636	ISO 17387	ITS – Varovné systémy podpory sledování bočních překážek – Funkční požadavky a zkušební postupy Intelligent Transportation Systems – Lane Change Decision Aid Systems (LCDAS) – Performance requirements and test procedures	Vydána 16.4.2008	nezavedena	B
30 0611	ČSN EN ISO 15005	Silniční vozidla – Ergonomická hlediska inteligentních dopravních systémů – Principy managementu dialogu a postupy posuzování shody Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems – Dialogue management principles and compliance procedures	Vydána 20.6.2002	Vyhlášením 5/2003	B
30 0612	ČSN EN ISO 15006	Silniční vozidla – Ergonomická hlediska inteligentních dopravních systémů – Specifikace a postupy hodnocení shody pro prezentaci zvukových informací ve vozidle Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems – Specifications and compliance procedures for in-vehicle auditory presentation	Vydána 6.10.2004 Revize DIS	Vyhlášením 7/2005	B

tř.znak	Norma	Název normy	Účinnost/ stádium	Zavedení	Volba 2010
30 0614	ČSN EN ISO 15008	Silniční vozidla – Ergonomická hlediska inteligentních dopravních systémů – Specifikace a postupy pro posouzení shody vizuální prezentace informací ve vozidle Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems – Specifications and compliance procedures for in-vehicle visual presentation	Vydána 11.2.2009	Vyhlášením 9/2009	B
30 0615	EN ISO 17287	Silniční vozidla – Ergonomické aspekty inteligentních dopravních systémů – Postup pro hodnocení vhodnosti pro jejich použití při jízdě Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems – Procedure for assessing suitability for use while driving	Vydána 8.4.2003	Vyhlášením 11/2003	B
30 0623	ISO 26022	Silniční vozidla – Ergonomické aspekty inteligentních dopravních systémů – Simulování změny jízdního pruhu pro posouzení řidičova odvracení pozornosti Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems – Simulated lane change test to assess in-vehicle secondary task demand	Vydána 24.8.2010	nezavedena	B
01 8337	ČSN EN ISO 14815	Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů – Specifikace systému Road transport and traffic telematics – Automatic vehicle and equipment identification – System specifications	Vydána 15.7.2005	Vyhlášením 1/2006	B
01 8344	ČSN ISO 24535	Automatická identifikace vozidel, zařízení a nákladů – Základní identifikace elektronické registrace (ERI) Intelligent transport systems – Automatic vehicle identification – Basic electronic registration identification (Basic ERI)	Vydána 10.9.2007	Vyhlášením 9/2008	B
CELKEM		A 18 norem B 13 norem			

Tabulka 3 – Normativní dokumenty navrhované v rámci Národního plánu pro zavedení originálu v roce 2011

Tato tabulka obsahuje normy, které nebyly do soustavy ČSN doposud zavedeny, a budou zavedeny převzetím originálu v roce 2011

01 8387	ISO TS 25110	Elektronický výběr poplatků (EFC) – Definice rozhraní pro palubní účet používající integrovaný obvod Electronic fee collection (EFC) – Interface definition for on-board account using integrated circuit card (ICC)	Vydána 2008
01 8388	CEN TR 15762	Dopravní telematika – Elektronický výběr poplatků (EFC) – Zajištění správné funkce zařízení ETC instalované za kovovým pruhem čelního skla Ensuring the correct function of ETC equipment installed behind metallised windshield	
01 8236	CEN ISO TS 28701	Veřejná doprava osob – Identifikace stacionárních objektů ve veřejné dopravě osob Public transport – Identification of Fixed Objects in Public Transport (IFOPT)	Vydána 2008
01 8271	ISO 15784-1	Intelligentní dopravní systémy (ITS) – Výměna dat zahrnující moduly na straně infrastruktury – Část 1: Přehled Intelligent Transport Systems – Data exchange involving roadside modules communication – Part 1: General principles and documentation framework of application profiles	Vydána 6.10.2008
01 8271	ISO 15784-3	Intelligentní dopravní systémy (ITS) – Výměna dat zahrnující moduly na straně infrastruktury – Část 3: Normy managementu Intelligent Transport Systems – Data Exchange involving roadside modules communication – Part 3: Application profile-data exchange AP-DATEX	Vydána 6.10.2008
01 8274	ISO 22951	ITS – Datový slovník a sada zpráv pro signální systémy nuceného přerušení a přidělení priority pro vozy záchranné služby a veřejné dopravy osob (PRESTO) Data dictionary and message sets for preemption and prioritization signal systems for emergency and public transport vehicles (PRESTO)	Vydána 12.1.2009
01 8284	ISO 17572-2	ITS – Označení pozic pro geografické databáze – Část 2: Předem kódované označení pozic (Profil předběžného kódování) ITS – Location Referencing for Geographic Databases – Part 2: Pre-coded location references (pre-coded profile)	Vydána 8.12.2008
30 0637	ISO 22178	ITS – Podpůrné systémy pomalé jízdy v koloně – Funkční požadavky a zkušební postupy Intelligent Transport Systems - Low Speed Following (LSF) Systems – Performance requirements and test procedures	Vydána 23.3.2009
30 0638	ISO 22179	ITS – Systémy adaptivního udržování rychlosti jízdy při jednotlivých jízdních režimech – Funkční požadavky a zkušební postupy Intelligent Transport Systems – Full Speed Range Adaptive Cruise Control Systems (FSRA)– Performance requirements and test procedures	Vydána 31.8.2009
30 0641	ISO PAS 17684	ITS – Navigační systémy ve vozidle – Převaděč zpráv ITS na definice formátu ASN.1 Transport information and control systems – In-vehicule navigation systems – ITS message set translator to ASN.1 format definitions	Vydána 26.11.2003
30 0643	ISO TR 17384	ITS – Interaktivní centrálně řízené navádění na trasu – Sada zpráv pro bezdrátové rozhraní, obsah a formát Intelligent transport systems – Interactive centrally determined route guidance (CDRG) – Air interface message set, contents and format	Vydána 2.4.2008

30 0617	ISO TR 16352	Silniční vozidla – Ergonomická hlediska sledování informací poskytovaných inteligentními dopravními systémy ve vozidle – Varovné systémy Road vehicles – Ergonomic aspects of in-vehicle presentation for transport information and control systems – Warning systems	Vydána 22.11.2005
30 0618	ISO 16673	Silniční vozidla – Ergonomická hlediska inteligentních dopravních systémů – Metody okluze k ověření odpoutání zraku při sledování informací poskytovaných systémy ve vozidle Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems – Occlusion method to assess visual demand due to the use of in-vehicle systems	Vydána 16.3.2007
30 0613	EN ISO 16951	Silniční vozidla – Ergonomické aspekty inteligentních dopravních systémů – Postup pro určení priority palubních zpráv prezentovaných řidiči Road vehicles – Ergonomic aspects of transport information and control systems (TICS) – Procedures for determining priority of on-board messages presented to drivers	Vydána 15.3.2004
30 0616	ISO 2575	Silniční vozidla – Symboly pro ovládací prvky, indikátory a kontrolní ukazatele Road vehicles – Symbols for controls, indicators and tell-tales	Vydána 1.7.2010
30 0619	ISO 4040	Silniční vozidla - Umístění ručních ovladačů, sdělovačů a indikátorů v motorových vozidlech Road vehicles – Location of hand controls, indicators and tell-tales in motor vehicles	Vydána 29.1.2009
30 0620	ISO 12214	Silniční vozidla - Stereotypy směru pohybu pro automobilové ruční ovladače Road vehicles – Direction-of-motion stereotypes for automotive hand controls	Vydána 26.2.2010
30 0624	ISO 16121-1	Silniční vozidla - Ergonomické požadavky na pracovní místo řidiče v linkových autobusech - Část 1: Obecný popis a základní požadavky Road vehicles – Ergonomic requirements for the driver's workplace in line-service buses – Part 1: General description, basic requirements	Vydána 28.9.2005 Revize NP
30 0624	ISO 16121-2	Silniční vozidla - Ergonomické požadavky na pracovní místo řidiče v linkových autobusech - Část 2: Viditelnost Road vehicles – Ergonomic requirements for the driver's workplace in line-service buses – Part 2: Visibility	Vydána 28.9.2005 Revize DIS
30 0624	ISO 16121-3	Silniční vozidla - Ergonomické požadavky na pracovní místo řidiče v linkových autobusech - Část 3: Zobrazovače informací a ovladače Road vehicles – Ergonomic requirements for the driver's workplace in line-service buses – Part 3: Information devices and controls	Vydána 6.10.2005
30 0624	ISO 16121-4	Silniční vozidla - Ergonomické požadavky na pracovní místo řidiče v linkových autobusech - Část 4: Prostředí kabiny vozidla Road vehicles – Ergonomic requirements for the driver's workplace in line-service buses – Part 4: Cabin environment	Vydána 15.8.2005 Revize DIS
01 8200	ISO TR 14813-2	ITS – Model referenční architektury pro obor ITS – Část 2: Architektura systémů aktivní zóny ITS Transport information and control systems – Reference model architecture(s) for the TICS sector – Part 2: Core TICS reference architecture	Vydána 21.12.2000

01 8200	ISO TR 14813-3	ITS – Model referenční architektury pro obor ITS – Část 3: Ukázka zpracování Transport information and control systems – Reference model architecture(s) for the TICS sector – Part 3: Example elaboration	Vydána 2000
01 8200	ISO 14813-6	ITS – Model referenční architektury pro obor ITS – Část 6: Prezentace dat v ASN.1 Transport information and control systems – Reference model architecture(s) for the ITS sector – Part 6: Data presentation using ASN.1	Vydána 3.9.2009
01 8204	ISO 14817	Modelování dat pro sektor inteligentních dopravních systémů (ITS) (datový slovník) – Datový registr Transport information and control systems – Requirements for an ITS/TICS central Data Registry and ITS/TICS Data Dictionaries	Vydána 11.12.2002
01 8205	ISO 24097-1	Používání webových služeb (doručení stroj-stroj) pro ITS službu doručení – Část 1: Realizace interoperabilních webových služeb Intelligent transport systems –Using web services (machine-machine delivery) for ITS service delivery – Part 1: Realization of interoperable web services	Vydána 1.9.2009
01 8206	ISO TR 24529	Inteligentní dopravní systémy – Architektura systému – Používání UML v normách ITS Intelligent transport systems – Systems architecture– Using UML in ITS Standards and deliverables	Vydána 8.4.2008
01 8207	ISO TR 24532	ITS – Použití CORBA v normách ITS, datových registrech a datových slovnících Intelligent transport systems – Systems architecture, taxonomy and terminology – Using CORBA (Common Object Request Broker Architecture) in ITS standards, data registries and data dictionaries	Vydána 9.6.2006
01 8208	ISO TR 25100	Inteligentní dopravní systémy – Architektura systému – Uživatelský návod pro harmonizaci datových konceptů Intelligent transport systems – Systems architecture – Harmonisation of ITS data concepts	Vydána 31.3.2008
01 8209	ISO TR 25102	Inteligentní dopravní systémy – Architektura systému – Formulář pro forma pro případy užití ITS Intelligent transport systems – Systems architecture– 'Use Case' pro-forma template	Vydána 7.2.2008
01 8360	CEN TS 15213-6	Pokrádežové systémy pro navrácení odcizených vozidel – Část 6: Zkušební postupy Road transport and traffic telematics – After-theft systems for the recovery of stolen vehicles – Part 6: Test procedures	Vydána 2009
01 8401	ISO 21210	Inteligentní dopravní systémy – Komunikační infrastruktura pro pozemní mobilní zařízení (CALM) – Část 1: Síťové protokoly pro internetové připojení CALM IPv6 Networking	DIS
01 8402	ISO 21218	Inteligentní dopravní systémy – Komunikační infrastruktura pro pozemní mobilní zařízení (CALM) – Propojovací body rozhraní - SAP Intelligent Transport Systems – Communications Access for land mobiles (CALM) – Medium Service Access Points	Vydána 2008
01 8403	ISO 24101-1	ITS – Komunikační infrastruktura pro pozemní mobilní zařízení (CALM) – Management aplikace – Část 1: Všeobecné požadavky Intelligent Transport Systems – Communications Access for land mobiles (CALM) – Application Management – Part 1: General requirements	Vydána 10.3.2008
01 8404	ISO 24102	Inteligentní dopravní systémy – Komunikační infrastruktura pro pozemní mobilní zařízení (CALM) – Management CALM Intelligent Transport Systems – Communications Access for land mobiles (CALM) – Management	Bude vydána

01 8405	ISO 29281	Inteligentní dopravní systémy – Komunikační infrastruktura pro pozemní mobilní zařízení (CALM) – Připojení CALM k síti bez IP Intelligent Transport Systems – Communications Access for land mobiles (CALM) – Non-IP networking	FDIS
01 8470	ISO TR 10992	Použití přenosných a mobilních zařízení k podpoře poskytování služeb ITS a multimediálních služeb ve vozidlech The use of nomadic and mobile devices to support ITS service and multimedia provision in vehicles	DTR
01 8473	ISO TR 13185-1	ITS – Rozhraní ve vozidle pro poskytování a podporu služeb ITS – Část 1: Obecné informace a definice případu užití Intelligent transport systems (ITS) – Vehicle interface for provisioning and support of ITS services – Part 1: General information and use case definition	CD
CELKEM		38 NOREM PRO PŘEVZETÍ ORIGINÁLU	

Tabulka 4 – Normativní dokumenty, které byly zrušeny a pro které se žádá zrušení na národní úrovni v roce 2011

01 8258	ČSN CEN ISO TS 14822-1	Předběžné informace předávané vyhrazeným spojením středního dosahu – Část 1: Downlink Traffic and Traveller Information (TTI) – General specifications for medium-range pre-information via dedicated short-range communication – Part 1: Downlink	Ukončení platnosti k 20.10.2009	Vyhlášením 1/2007	zrušena
---------	---------------------------	--	---------------------------------------	----------------------	---------